

HONDARRIBIA

RAFAEL OLASO CARABES
SAN PEDRO KALEA 43-2.
HONDARRIBIA

UDAZKENAREKIN OHITURAK BERRITZERA

AURKIBIDEA

- 2.- Oharrak
- 3.- Herri giroa
- 12.- Blagan
- 16.- Itsas etimologiaren berezitasunak II
- 18.- Berriro ere ikastolara bueltatzeko ordua
- 19.- Emeki elkartearen ikastaro berriak martxan
- 20.- Ameriketako euskal artzaiei buruz
- 22.- Hondarribiako neskak berriro ere gallurrera so
- 24.- Bidasoa, Martin hiribarrenen poeman
- 25.- Gazte informazioa
- 26.- Urteroko arrakasta errepikatu da aurten ere lezon
- 27.- Batek daki...
- 28.- Nor, noiz, non eta...
- 29.- Horoskopoa
- 31.- Demografia

OHARRAK

TXANDAKO BOTIKAK

IRAILA

- 1 - ALMAJANO. Mendelu Auzoa
- 2 - LIZARRAGA. Damarri 1
- 3 - ERAUSKIN. San Pedro 28
- 4 - MARTINEZ. Almirante Alonso kalea
- 5 - IRAOLA. San Pedro 5
- 6 - FIZ. Donostia kalea
- ETA HORRELA JARRAIAN

TXANDAKO OKINDEGIAK URRIAK

- 5 - ARRATIBEL
- 12 - GARMENDIA
- 19 - MARTINEZ
- 26 - ARRATIBEL

EUSKARAZKO MEZAK

Astegunetan arratsaldeko 7etan
Portuko Elizan
Larunbatetan arratsaldeko 7,30etan
Portuko Elizan

IGANDEETAN

Goizeko 8,30etan Betherramen
Goizeko 9etan Amuten
Goizeko 9,30etan Guadalupen
Goizeko 11etan Portuko Elizan.

Argitaratzailea eta Erredakzioa:
Udal Euskara Azpibatzordea

Kolaboratzaileak: Inaxio Noguera.

Inprimategia, Fotokonposizioa eta Maketazioa:
Industria Gráfica JOMISA
Gabinia kalea 4 • Industrialdea
Tel.: 63 28 27 • Fax: 63 29 03
20305 IRUN

Legezko gordailua: S.S. 122/86

HONDARRIBIAK ez du bere gain hartzen
aldizkarian adierazitako esanen eta eritzien
erantzunkizunik

HERRIAREN ORDEZKARITZA BAT TORTOSAN

arragonan kokatzen den Tortosa hiriak Hondarribiko ordezkaritza bat jaso zuen pasa berri den hilabetean. Bertan ikusi ahal izan zuten euskal dantzak nolakoak diren, erraldoi eta buruhandien konpartsa nolakoak den, eta Hondarribiak dituen kultur aberastasunez jabetzeko aukera izan zuten ere. Hau gutxi baliitz, marmitako eder bat dastatzeko aukera paregabean eduki zuten ere biztanle katalandarrek.

Irailaren erdialdera eginiko bidai honekin, Tortosa-ko ordezkariak egindako bisita itzuli nahi izan zen, bide batez bi hirien artean dagoen erlazio ona mantentzea lortu nahi zelarik. Helburu horrekin irten ziren Kemen dantza taldekoak, Harresi Alde-Zaharreko talde bikaina... Hortaz gain ere, Irungo bi tailerrek egindako arrantzale etxe bat ere eraman zen, bertako biztanleek ikus zezaten. Etxe honek ere beste funtzio nagusi bat eduki zuen bisitak iraun zituen bi egunetan: turismo informazio etxe bezala lan egin zuen, Hondarribiko aukera eta kondizioei buruz informazioa emanez.

Buruhandi eta erraldoiek katalandarren atentzioa erakarri zuten bereziki. Aipatutako erraldoiek Hondarribiko hiru

talde sozial nabarmenenak aldarrikatzen dituzte, hau da, arrantzaleak edota portuarrak, kaletarrak eta baserritarrak. Buruhandiek ere badute bere esangura, baina ez dute loturarik gaur egunarekin, eta Erdi-Aroko zaldun bat, pirata bat... aurki daitezke berauen artean.

ERRALDOI ETA BURUHANDIEN KONZENTRAZIO IKUSGARRIA

urtengo abuztuaren 31ean bigarren aldiz ospatu da Hondarribian erraldoi eta buruhandien konzentrazioa. Bertan zazpi toki desberdinetako irudiak ikus ahal daitezke kaleetan zehar koloreak eta alegera eramanez. Denetara 29 erraldoi, 42 buruhandi, 6 zaldiko, bale bat eta bi cucafera ikus ahal izan ziren gure herriko kaleetan zehar alaitasuna ekarriz. Hau dena, Hondarribiko Musika Eskolaren laguntza estimagarriaz, eta baita Goizut dultzaineroekin ere.

Hondarribiko erraldoi, buruhandi, zaldiko eta hain ezaguna bihurtu den baleaz gain, Donostiko, Bidasoako Txaranga, Urretxu, Barañain, Irurtzungo eta Tortosa-ko buruhandi eta erraldoiak bertan egon ziren. Atentzioa espezialiki deitu zuten Urretxuko Iparragirre erraldoiak eta Tortosa-ko bi cucafera deituriko dortoka antzekoak.

Goizeko hamar t'erdiak aldera hasi ziren ekintzak Gernikako Arbola plazan, eguraldi ona lagun zutelarik, delegazio guztiek.

Ibilaldiak nagusiki Alde Zaharra eta Portuko Auzoa zeharkatu zituen. Eguerdi aldera denon arteko bazkari eder bat gozatu ahal izan zen Jostaldi pilotalekuan, non kataluniarrek eginiko fideuada bat jateko aukera izan zuten bertan bilduriko edonorek. Egun hunkigarri honek bere amaiera aurkitu zuen datorren urterako ekintzak aurtengoak bezain arrakastatsuak izango zirenen esperantzarekin.

ARRETXE

Ciclos

salmenta eta konponketa

RENERIA
C/Larrazabal, 1 • Tfno.: 34 01 82

DONOSTIA
C/Zabaleta, 54 • Tfno.: 28 65 72

HONDARRIBIA
C/J. Alonso, 5 • Tfno.: 64 27 77

UR ETA LUR, ERAKUSKETA ARRAKASTATSU ETA BEREZIA

raileko azken hiru asteak iraun zituen erakusketa hilaren 30ean amaitu zen Kofradia berrian. Epe horren barruan hainbat eta hainbat pertsona bertaratu ziren arrantzaren munduari lotuta egon den erakusketa eder honetara. Lehenengo solairuan kokatuta zegoen, eta hasera batean arrantzaleei dedikatutako sekzio bat zegoen arren, aurreraxeago emakumeei dedikatutako bat era aurki zitekeen, eta honek pertsona guztien atentzioa erakarri zuen, erakusten ziren argazkiak denen interesekoak bait ziren.

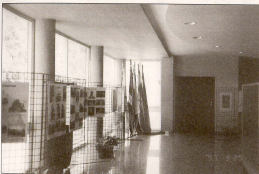
gehiengoa emakumeak edo gizonak diren jakiterako orduan oso zaila da desberdintasunik egitea. Alde batetik, ez da kontrolik egin zifrak jakin ahal izateko. Bestetik, gizonen eta emakumeei dedikatutako atalak daudenez, bien interesak erantzunak geratzen dira. Emakumeek asko begiratu dituzte Kutxaren eramaleen izenak eta kantineren izen eta argazkiak, eta bestalde gizonak ere untzien datuak ere asko begiratu dituzte. Hala eta guztiz ere, denek dena begiratzen dute, eta interesa nabaritzen zaie arrantzaren munduarenganako.

Bai erakusketa zein irailean atara zen Hondarribia aldizkariaren ale bereziaren egileak alpamen bat ere merezi dute. Denbora asko iraun duen ikerketa lana egin dute, eta nahiz eta irakurle gehienek begirada azkar batekin errepasoa ematen duten, egindako lanak balorazio bat merezi du, ordu asko inbertitu behar bait dira horrelako lan bat egiteko.

Artxibo lana oso handia izan da, Fermin Olaskoagaren hitzetan. Udal Artxiboaz gain, Kofradiakoa, Parrokiakoa eta Pasaiko Komandantzikoa ere harakatua izan da. Azken honetan topatu dira Hondarribian dauden eta egon izan diren untzien zerrenda, eta berauei buruzko datuak interesgarrienak. Bakoitzari buruzko datuez gain, argazki bat ere agertzen da, eta jakin badakigu jendea asko gustatu zaiola alor hau, bakoitzak bere familiarterako edo hurbilekoen untiak gozoz begiratzen bait ditu.

Hortaz gain, Arrantzaleen Kofradia konpainiarekin desfilatu izan duten kantineren zerrenda eta argazkiak ere ageri dira, baita uztailaren 25ean ospatzen den Kutxa-ren eramaleen izenak... Datu interesgarri bezain kurioso hauek jendearen arreta piztu egiten dute, eta esposizio honen antolatzaileek hori ederki erabiltzen jakin izan dute, beronen arrakasta handiagoa izan dadin.

Hasera batean erakusketa martxorako zegoen pentsatuta, eta atzerapen honek lan gehiago suposatu du, ezin bait da dena alde batera utzi hilabete batzuz. Antolatzaileetako bat izan den Fermin Olaskoagak esan zigunez, arrakastatsua izan da burututako lana, jende asko hurbildu bait da bertara. Gainera jende askok errepikatu egin du, eta horrek gustatu zaiola esan nahi du. Bisitarien

a hiru aste iraun dituen erakusketa honek ere bazuen beste atal bat, Kofradian aurkitzen den beste gela batean kokatuta zegoena.

Bertan, tamaina txikiko untziak ikus zitezkeen, baita arrantza edo arrain konkretu batzuei buruzko liburuak ere (zimarroi...). Atal hau ere oso jarraitua izan da, ikusleari asko gustatzen bait zaizkio eskuz eginiko untzi hauek. Hauen barnean alpamen berezia izan du udaran zehar San Pedro kalean dagoen Hotel Jauregiko bajuetan kokatua egon den untziak, Jose Migel Amunarriz-ek egina.

Untzi txikien artean handiena zen, eta benetako obra artistiko baten aurrean gaudela esan daiteke berau ikusten dugunean. Hala ere beste eskulaneak ere alpamen bat ere merezi dute, Ur eta Lur erakusketa hau aberasteko balio izan bait dute.

Horrelako kultur lan hauek aurrerantzean jarraituko dutela espero dugu. Nahiz eta oso lan handia suposatzen duen, jendearen artean sortzen duen ikusmina ikusita ez litzateke bertan behera geratu beharko lan hauek egiten jarraitzea, eta ez bakarrik arrantzaren arloan.

LUPE
ARRAIK

Portuko eleizaren parean
HONDARRIBIA

Tel.: 64 42 56 - 64 41 59

MARIÑEL
BURDINDEGIA - FERRETERIA

MENAJE - INDUSTRIAL
TORNILLERIA INOX.
ELEKTRIZITATEA
GILTZEN KOPIAK

Bernat Etxepare, 12 - Tel. 64 17 88
HONDARRIBIA

HONDARTZA POLIKIROLDEGIA HERRIAREN ZERBITZURA

garo da denboraldi bat polikiroldegi berria zabaldu zenetik, eta arrakasta handi batean bilakatu dela esan daiteke, bertara hurbildu eta biltzen den jendea ikustea besterik ez dago eta, 3000 inguru dira jadanik bazkide egin diran gizon emakumeak, haur, gazte zein helduz osatuta.

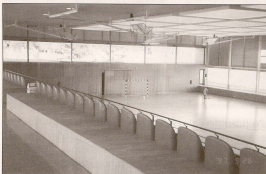
Hala ere, aurrera jarraitu aurretik, jailetako alean agertu zen artikuloean egindako huts bat zuzendu nahi genuke. Huts tekniko baten ondorioz, guk argitaratutako prezioak zirenak baina garestiagoak ziren, beraz barkamenak eskatzea besterik ez zaigu geratzen.

Hondartza kiroldegia herri osoarentzat egina dago. Bertako harreran dagoen emakumeak argi asko esan zigunez, adin guztietako pertsonak daude apuntatuta. Haurrak asko dira, eta adin horietan normala den modura, gauza guztiak probatzen aritzen dira haur denak. Gazteak ere asko dira bertara hurbiltzen direnak, batzuk ahal duten neurri apalean kirola egin nahian, eta beste batzuk lagunarteko apustuak burutzeko asmoz polikiroldegiak eskeintzen dituen prestazio nabarietan. Arlo honetan alpamen berezia merezi du hasera honetan squashak. Kirol hau nahiz eta ezaguna den jende askoren artean, ez da oso praktikatua. Badirudi ingeles jatorria duela, frontoi dei dezakegun areto txiki batean jokatzeko da, eta arintasun eta erreflexu onak izatea beharrezkoa da. Hala ere, ez da emakumezko askorik hurbiltzen kirol hau praktikatzeko asmotan, beraz animo neskak eta apuntatu. Hori bai, sekula ez bezala izerditzen da partidu bat jokatu ondoren.

Bien bitartean, igerilekua, sauna eta hidromasaia kokatzen diren lekuak oso dira bisitatuak. Hemen bai aurkitu daitezkeela gizon nahiz emakumeak, eta adin guztietakoak gainera. Bakoitzak ahal duen neurrian igeri egiten du, baina erlajazio modu bikain bat dela ezin dezake

inork ezeztatu. Zer esanik ez hidromasaia gela erlajatzeari buruz ari garenean.

Beste komentario bat merezi du ere futbol, saskibaloia edota eskubaloian aritzeko pistak. Hau ere kirol horien jarraitzaile denak probatu behar duen zerbaite da, oso erosoa eta ederra bait da. Aurretik ordua eskatzea ezinbestekoa da, eta baita bazkidea izatea ere. Bazkide ez denak, egun horretarako prezioa ordaindu beharko du, eta polikiroldegiak eskaintzen dituen abantaila denak aprobetxatzeko aukerak izango ditu. Beraz, oraindik apuntatu ez denak handik buelta bat ematea besterik ez du, zer nolako instalazioak dauden ikusteko.

FISIOTERAPIA SOKOA

- * FISIOTERAPIA
- * ERREABILITAZIOA
- * MASAJAK
- * ETXE ZERBITZUA

AITZIBER GOÑI OLASAGASTI
Fisioterapeuta

ORDUTEGIA
Astelena - Astazkena - Ostirala
8:00-13:00 • 15:00-17:00
Asteartea - Osteguna
8:00-11:00

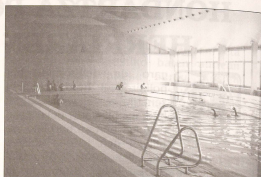
Tel.: 64 46 57
SOKOA MERKATALDEGIA • HONDARRIBIA

Nahiz eta kanpo egitura ez den askorentzat oso erakargarria, barrura sartzea besterik ez dago gauza guztiz aldatzen dela ikusteko. Benetan xarmagarria da Hondartza polikiroldegia barruko egiturari begira.

Polikiroldegiak bere sarrera Foru kaletik dauka, eta sarreraren goiko aldean Ardora jatetxera hel daiteke, kirola egin ondoren indarrak bereskuratzeko asmotan bazaude.

Behin polikiroldegian sartuta, igerilekua da gehien erabiltzen den instalazioa. Nagusiaz aparte, beste txiki bat dago, igerian ikasi nahi duten horientzat. Sei kale bereizten dira, nor baino nor leihan aritzeko.

Futbola, saskibaloia eta eskubaloia gustora asko praktikatu nahi duenarentzat balioanitzeko pista oso erabilgarria da, aurretik harreran ordua eskatu behar delarik.

HARATEGIA

JOXEAN

Jaiak
ondo pasa!!

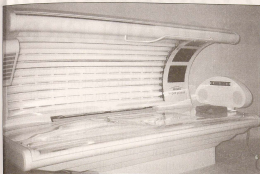

Damarri, 2 (Alameda)
Telf.: 64 04 87
Hondarribia

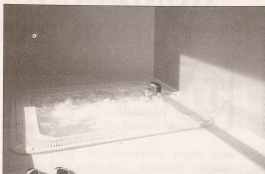
Albistur eta Arocena

HARATEGIA
URDAITEGIA

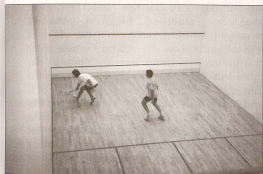
Zuloaga Kalea
Tfnoa.: 64 18 60 - 64 13 31
HONDARRIBIA

Solarium-ean eguzkia hartzeko aukerarik eduki ez duenarentzat aukera berezia eskaintzen zaio. 15 minutuko luzapena dauka gehienera, eta ordaindu beharreko zerbitzua da, gehiago ez bait da gomendagarria.

Hidromasaia ere asko erabiltzen den tramankuluetakoa bat da. Bertan etzana egoteak erlajazio momentuak suposatzen ditu bertaratzen den guztiarentzat, bana dago neska zein mutilentzat eta saunaren ondoan dago

Squash-ean aritzeko bi pista daude, hemen ere aurretik ordua eskatzea ezinbestekoa da, baita kirol hontan aritzeko espezialak diren raketak eta pilota ere. Oso kirol osasuntsua da, asko izerditzen bait da.

Gimnasioa ere halanolakoa da. Makina berri batzuk izateaz gain, egoera fisiko egoki batean mantentzeko aukera ezinhobeak eskaintzen dira, beraz ez dago barkamenik hala nahi ez duenarentzat.

ARGAZKIAK

ORDU BETEAN

Itsasargi, 3 Tel.: 64 57 65 20280 HONDARRIBIA

HONDARRIBIKO EUSKALTEGIA GOGOR LANEAN ORAIN ERE

asi da ere euskara ikasten jarraitzeko garaia hainbat eta hainbat pertsonentzat. Udako geldialdiaren ondoren, Euskaltegiak bere ateak ireki ditu euskara ikasteko asmo ona duen edonorentzat. Matrikulatuta dauden ikasleak 115 dira, eta mundu guztia erantzuten zaitza den hizkuntza eder hau ikastea dute helburutzat. Bien bitartean, ikasle guzti hauen nahia asetzeko dauden irakasleak lau besterik ez dira, zeintzuk lan handia egin behar izaten duten hori hala izan dadin.

Bertako irakasleetako bat den Arantxa Ezeizaren hitzetan, adin guztietako jendea dago Euskaltegian. Portzentaiez hitzegiten hasita, 16 eta 20 urteren buruan dauden pertsonak %20 inguru dira. Urteetan gora eginda, portzentaia ere gora egiten da, 20-30 urte dituztenak %30 bait dira. Zifra berdina dira ere 30-40 urte dituztenen pertsonen kopurua ere. Hortik gora gauzak aldatuz doaz, 40-50 urte dituztenak %15 besterik ez bait dira. Adinez helduagoak direnak oso gutxi dira Euskaltegian. Datu bart ematearren, 50 urtetik gorakoak bost besterik ez dira. Aipamen berezi bat egin behar zaio Ion Olaizola-ri, 73 urteko ikaslea hain zuzen ere. Meritua dauka gizon honek egiten ari denak, bai noski.

Profesio aldetik ere ikasleen zatikatze bat egin daiteke. Goizean etxekoandreak asko dira, hala ere ikasle batenbat aurki daiteke, arratsaldean klaseak edukiz gero. Bazkalostean, unibertsitatean dabilen jendea eta lanean hasiko den jendea nagusitzen da. Iluntzean aldiz, lan egiten duen jendea gehiengoa da, ikasle bat ere ikus daiteken arren. Ordutegiei dagokiari, hiru txanda desberdintzen dira.

Lehena, goizeko bederatzietatik hamaikak arte dihoa, eta bertan aurrean aipatutako ezaugarriak betetzen dira ikasleen aldetik. Bigarren txanda arratsaldeko hiruretan hasten da, eta hau ere bi ordutakoa da. Azken txanda aldiz zazpizietatik bederatzietara dihoana da. Hala eta guztiz ere, ordutegi hau aldatu daiteke ikasleen eskarien arabera, beti norbaitek izaten bait ditu zailtasunak bete ahal izateko. Hori jarraiki, datorren urterako pentsatu da ordutegia apur bat aldatzea, zeren eta egunero bi orduz ematea gogorra kontsideratzen dute zenbait ikasle. Hori dela eta, pentsatu da datorren urterako moldaketa batzuk egitea, denon onerako izango bait da.

Arantxa Ezeiza-k komentatzen zigunez, azpimarratu beharreko gauza bat gertatzen da hemen ere. Urtero ateratzen da talde

ENDANEAA

LORE ETA LANDARE
MINTEGIA

ENDANEAA Baserría • Tel.: 64 17 10 • HONDARRIBIA

KAFETEGIA

Kai-Alde

GOZOTEGIA

San Pedro, 10 • Tel.: 64 10 47

bat alfabetatzeko intentzioa duena, baina aurretik ere euskara dakiena. Hau da, euskaraz hitzegiten betidanik dakiena, baina idatzitakoa asko menderatzen ez duenetakoa. Beraz ahozko euskara jakiteaz gain idatzitakoa ere jakitea oso positibotzat jotzen da Euskaltegi bertatik.

Dagoen ikasle zifra ona edo gutxiakoa dela galdetzerakoan, nahiko zifra polita dela esan ziguten Euskaltegitik. Azken urte hauetan media polit bat mantentzen ari da, eta HABE-k dituen ratio batzuren arabera goiko mailan kokatu ahal litzateke Hondarribiko Euskaltegia ikasle kopuruei begiratuz gero.

Ikasleen artean helburu desberdinak dituztenak ere badaude. Ikasleen artean, gehienek EGA titulua ateratzea dute helburu. Aldiz, etxekoandreen artean euskara ikastea da helbururik nagusia. Hala ere, denon buruan dago euskara jakitea eta edonorekin elkarriketa lasai bat mantentzeko gai izatea, titulua lortzeaz gain.

Orain arte mantentzen ari den martxa eta lan onak aurrera segitzea espero dugu ere aldizkari hontatik, honek denak euskarari on egingo lioke eta. Hori hala izan dadin, ikasle, zein irakasleren lana beharrezkoa da, eta baita diru publikoaren laguntza ere, denon onerako bait da azken finean, nahiz eta euskaraz dakigunok hortaz ohartzen ez garen.

Hawaii
HAWAIIen dena da berezia

San Pedro kalea, 12 • Tel: 64 20 76
Santiago kalea, zig. Zuloaga, zig • Tel 64 17 58
HONDARRIBIA

HONTZA
PUB

GIZONEZKOENTZAKO
ILEAPAINDEGIA
TIRLIA

Beñat Elxegare, 18
Telefono 64 58 30
20280 HONDARRIBIA

DON MARTIN-EKIN BLAGAN

27 urte igaro dira Martin Iturbe Balda, gure Don Martin, Hondarribira iritsi zenetik bere lana egiteko asmoz. Jaiotzez lkaztegietakoa da, baina mende laurdena baino gehiago darama Hondarribian lanean gogor bertako herritarren zerbitzura. Urte guzti hauetan denetatik bizitakoa da, momentu pozgarri eta tristeak barne, baina hala eta guztiz ere alaitasuna kaleratzen duen gizon bat dugu, eta inguruko guztiak bere alaitasun eta jokatzeko kutsatzen saiatzen dena gainera. Apaiza izateaz gain, idazlea da ere, sari ugari jasotako gainera. Denbora askoan jarrai dezala alaitasun eta besteen onerako lan egiteko joera eder honek.

Nonbait ibili al zinen apaiz lanetan Hondarribira iritsi aurretik?

Hemen 27 urte daramazkit, baina aurretik beste hamabi eman nituen Oriako Alegian. Herri hau nere jaioterritik oso hurbil dago, eta hara joan nintzen behin ordenatu ninduten ondoren.

Desberdintasun handiak al daude bi herri eta herritarren artean?

Biak oso desberdinak dira, bai leku zein

izaeraz, baita lanbide zein jendearen izaeraz ere. Hala eta guztiz ere bietan oso ondo moldatu naiz, ez dut inolako arazorik eduki. Gainera, ni nekazal herrikoa izanik, arrantzalea den batera etorri nintzen, baina azkar moldatu nintzen, zeren hemengo desberdintasunaren aberastasuna jaso dut.

Nolatan bururatu zitzaizun apaiza izatea?

Txikitatik ustegabeko joera bat izaten da normalki. Hala eta guztiz ere, 20-22 urtekin zalantza handiak izan nituen, betirako den gauza bat baita, atzera

ILEAPAINDEGI
MIXTOA
ESTETIKA

A. Guezala

SOKOA Merkataldegia
Tel.: 64 44 07
HONDARRIBIA

AUTO - ESCUELA

ALZAGA

A-1, A-2, B, C, D eta E
KARNETEN TRAMITAZIOA

Uranzu, 37 • Tel.: 62 16 27 • Fax: 62 33 95 IRUN
Zuloaga, 12 • Tel.: 64 16 23 HONDARRIBIA
C/ Fuenterrabia, s/n • Tel.: 61 72 12 IRUN

botatzea ia ezinezkoa izango bait litzateke. Halere, ez naiz sekula damutu eta hartutako bidez pozik nago.

Zergatik joaten da gero eta gazte gutxiago elizara?

Fedearen gorabeherak aldaketak daramazki, gizarteak bezalaxe. Bizitzarekiko begirapuntu berriak sortu dira, kulturaren aldaketa sakona etorri zaigu, eta guztiak taldean fededun izatea aldatu da. Nor bere erabakiaz fedea aukeratu beharrak, alde batetik pertsonaren askatasun eta nortasuna goraipatzen du. Bestetik erabakia hartzeko bizialdi luzeagoa behar du bizitzak.

Zein da egun bateko zure egitaraua?

Goizeko sei t'erdietan jaikitzen naiz egunero. Goizero otoitzaldia izaten dut, eta zortzitarako ospitalean izaten naiz, bertakoei ere meza emateko asmoz. Hala egiten dut duela urte pila bat. Astean bitan Saint Moor-era joaten naiz klaseak ematera, eta katekesiaren arduraduna naiz ere. Ez ahaztu ere katekumenado delakoaren arduraduna naizela ere...

Gaixo eta hildakoak ere oso lan gogorra dira, baina apaiz batek egin beharrekoak ere. Asteburutan aldatu egiten da apur bat, ezkontza ugari daudelako, baita umeen mezak... Hitzaldi bereziak prestatu behar dira hortarako eta bere denbora kentzen du.

Hala ere, zure lana ez da besteena bezalakoa.

Nire lana ixileko lana da, ixilpean egin beharrekoa, herriaren aurrean ezin bait da nolanahi agertu. Alde batetik, begirunea zor zaiolako. Bestetik, nire lana ez da faltsuki egin behar, egia aurretik edukita jokatu behar bait da.

Oker ez banago, idazlea ere bazara, ezta?

Liburuxka asko argitaratu ditut, hamaika konkretuki. Gehienbat poesiak dira, baina badira ere hiru ipuin eta elaberri bat. Ez dira oso liburu lodi eta astunak, irakurterrezak dira eta egia esan

nahiko suerte handia eduki dut arlo honetan.

Saririk jaso al duzu alor honetan?

Esan bezala, suerte ona eduki dut, eta idatzi dudanagatik sari ugari jaso ditut. Uste dut hamabost direla. Bi Irun-en, bost Zarautz-en, bost Iruñean, hiru Hernanin... Gehienak poesia arloan izan dira.

Inoiz ez al duzu pentsatu misiolari bezala joatea beste herrialde batetara?

Duela urte asko izan nuen aukera Japon aldera joateko, bertan zeudenek hori hala gerta zedin saiatu bait ziren. Baina hala ere, ez dut inoiz erabaki sendorik hartu inora joateko.

Apaiz izango ez bazina zer izango zinateke?

Apaiz izango ez banintz oso gustora izango nintzateke sendagile. Gehienbat sendagileek pertsona zuzenean laguntzeko aukera daukatelako.

Zergatik egoten da itxita eliza egunean zehar?

Uda partean irekita egoten da, bisita gidatuak egiten bait dira. Hala ere, abuztua bukatzen denean, itxita mantentzen da, lapurketak gertatu izan direlako. Kale Nagusiko elizan egurrezko tallak lapurtu izan dira. Portukoan aldiz, amplifikadoreak lapurtu dira, hiru aldiz gainera. Generalean dirua lortzeko egiten diren lapurketak izaten dira.

Nolatan apaiz bat telefono mobil batekin?

Batek baino gehiago txorakeria dela uste duen arren, mesede handia egiten dit, 10-12 alditan oso beharrezkoa izan bait zait zerbait gertatu denean eta ni etxean ez nagoenean. Hala ere, normalki etxean norbait geratzen denean, ez dut kalera ateratzen. Morrontza indartzen duen gailu bat da, baina zerbitzaritza aberasten duena era berean.

Gogoratzen al duzu pasadizo bat orain Hondarrribian gertatu zaizuna?

Momentu hontan ez dut gauza berezirik gogoratzen, baina gauza asko gertatu zaizkit. Gogoratzen dut bereziki, nola bertako emakume batekin 15 urte eman ditudala erdaraz hitzegiten. Behin enteratu nintzen euskalduna zela, eta galdegin nion zergatik ez zuen euskaraz egiten. Erantzun zidan normalki euskaraz egiten zuela, baina nerekin ez, nere euskara oso garbia zelako, eta lotsa ematen ziola.

Oso gizon atsegina da Hondarrribiko apaiza. Apaltasun osoz hartu gintuen Kerizpen, eta nahiz eta eginbeharrak zituen lasai asko geratu zen gurekin hitzegitera, beste edonorrekin egiten duen modura. Jakituria handiko gizona, denboran atzean geratu ez den apaiza dugu Don Martin.

I. N.

EROSLE

SUPERMERKATUA

Santiago kalea
HONDARRIBIA

ARRAUNLARI

JATETXEA - RESTAURANTE

BUTRON PASALEKUA
ETXE ALAI
TELF.: 64 15 81
HONDARRIBIA

ENARA INMOBILIARIA

San Pedro, 4 - beheia
HONDARRIBIA

Tel.: 64 39 72
Tel. y Fax: 64 54 38

URRATS

OINETAKOAK

Bernat Etxepare, 1
Tel.: 64 31 90
HONDARRIBIA

Arroka - Berri

ERRETEGIA

Faroko bidea
Tel.: 64 27 12
HONDARRIBIA

LA

HERMANDAD

IATETXEA

Zuloaga Kalea, 2/g.
Telf. 64 27 98.
HONDARRIBIA

LENTZERIA

INKO

MERTZERIA

SOKOA Merkataldegia
HONDARRIBIA

ITSAS ETIMOLOGIAREN BEREZITASUNAK (II)

iru atalez osatutako artikulo honen bigarren zatia irakurketa interesgarria iruditu izan bazaizue oraingo hau ere antzeko zerbait izango da ere, baina aztertuko diren hitzak desberdinak izango dira, nahiz eta arrantzaren munduari lotuta egon era batera edo bestera. Ale honetan hain ezaguna dugun beita edo "betta" hitzaren inguruan hasiko gara mugitzen.

Bait/beita: ikus daitekeenez oso antzekoak dira euskara eta ingelesez erabiltzen diren hitzak kontzeptu hau definitzeko. Ingeleseko hitza norbegiar hizkuntz zaharretik datorrela jakin badakigu, baina euskarazko hitzaren jatorria ezagutu ahal izateko ez daude pista handirik. Zenbait liburutan irakurri ahal izan dut euskaldunek XVI eta XVII mendeetan balea harrapatzen erakusten zirela ingeles, holandar eta danesei. Beraz, argi ondoriozta daiteke euskaldunak arrantzale bikainak zirela eta bere formak beste gainontzeko herrietako arrantzaleei pasatzen zizkietela. Hartu-eman hauetan egon daiteke hitz konkretu honen eratoritzea.

Cod/makailo: ingelesezko hitzaren jatorria ez da ezaguna, ezta Oxford-eko hiztegiarentzat ere. Euskarazko hitzaren jatorria jakitea ordea oso lan interesgarria da. Euskaraz **bakaillo**, **makailo**, **bakilau** eta **bakallaua** dei daiteke eskualdez eskualde. Jakin ahal izan dut holandar hizkuntzean **bakeljaw** erabiltzen dela. Aurretik esanda dago ere euskaldunek erakustez zirela holandarrei baleak arrantzatzen, beraz zer dela eta ez dauka hitz honek aurrekoaren jatorri berbera? Hitz honekin amaitzeko, eta datu modura esan XVI mendean Terranova-k ez dauka gaur egun daukan izen hori, baizik eta "Tierra de los Bacalaos". Euskaldunek

zerikusi handia izango zuten alderdi honetan ziurrenik.

Hook/gako: euskaraz hitz jatorria **gakoa** bada ere, amua bezala ezagutzen da. Ingelesez **hook** esaten da. Oso zaila da bien artean erlaziorik gordetzen duten esatea. Hala eta guztiz ere euskaraz erabiltzen den **kakua** hitzak badu nolabaiteko zerikusirik ingelesezko amuaren hitzarekin.

Pail/balde: denok dakigu zer den **baldea** hitzaren esanahia euskaraz. Bi hizkuntzetako hitzak oso antzekoak direla ikus dezakegu dudarik gabe. Oso antzekoak dira ere **balea/balde** kontzeptuak, eta gauz bera gertatzen da ere ingelesezko **whale/pail** terminoekin. Hitz guztiak jarraian jarri eta daukaten antzekotasunari begiratu itsas aurrekariak dituzten kate batetik eratorritakoak direla esan dezakegu, eta baliteke beraz, **pail** bezalako hitzak euskaratik eratorriak izatea.

Antxoa&Atun: guk ezagutzen ditugun **antxoa** edota **antxua** hitzak portugaldar eta gaztelako hizkuntzetik eratorritakoak dira, **anchova**-tik hain zuzen ere. Ingelesez **anchovy** litzateke, eta frantsesez ordea, **anchois**.

Desberdina da oso **atun** kontzeptuaren jatorria. Oxford-eko hiztegiari jarraiki, ingelesezko **tuna** hitza gaztelaniarretik dator. Aztertutako liburu eta hiztegieta gauzak ez daude oso argi, **bonito** eta **cimarron** kontzeptuak asko nahasten bait dira. Hondarribiko zenbait arrantzalerekin hitz egin ondoren, hitz haue bariazioak aurkitu ahal izan ditut. Berauek esan zidatenez, **cimarron** esaten denean, **ala motza** edo bestela **atun gorria** edota erdal forma erabiltzen dala. Badirudi honen arrazoa bere haragiak gorrixkagoak

direlakoan aurkitu dezakegula. Arrain mota hau oso burrukalari handia dela esan izan da, eta urtero banda handietan agertzen dela. Aldiz, **bonittoa ala uxia edo ala luzia** bezala deitzen da. Badirudi haragia zuriagoa eta biguinagoa dela. Beste arrainarekin konparatuz talde txikiagotan agertzen dela esaten da.

Hain ezaguna zaigun arrain mota honekin amaituko dugu bigarren kontaketa hau. Datorren alean, ikasketa etimologiko labur honen azken atalean, **arrain** hitzari buruz arituko gara, non euskaldunek zeresan handia izan duten arrantzaren historia luze eta ederrean. Atal hau amaitzeko ere eskerrak eman nahi nizkie Kote Gebara, Juan San Martin eta Inaxio Noguerras-i bere laguntzagatik.

J. P. LINSTROTH

XARMANTA

BOUTIQUE

40-tik 60 bitarteko
neurri arropak

San Pedro, 69
Tel.: 64 56 13
HONDARRIBIA

ARDORA

TLF 64.24.61

64.41.55

Foru kalea
HONDARRIBIA

BERRIRO ERE IKASTOLARA BUELTATZEKO ORDUA

ritsi da urria, eta horrekin batera ikasketetara bueltatzeko ordua. Nahiz eta lehen mailako ikasketetan murgilduta daudenak irailaren erdian hasi ziren lanean, bigarren mailako eta maila gorenean aurkitzen direnak hasi berri dira, eta momenturik gogorrenak dira neska eta mutil hauentzat.

Lehenik hasi zirenak haur txikiak, EGB-ko haurrak eta derrigorrezko bigarren hezkuntzan dabilzan mutil eta neskak izan ziren. Irailean goizez bakarrik aritu ziren, baina urrian goiz eta arratsaldeko txandak tokatu zaizkie. Ikasketa plan berri hau aurrera eramateko esfortzu handia egin beharko dute gatzetxo hauek.

Urriaren haseran ere ekin zioten ikasteari BBB eta UBIko ikasleek. Duela urte pila jarrita zegoen ordutegia apur bat aldatu da aurten, eta astean bitan arratsaldez joan beharko dute ikasleek institutura, plan berriak hala exijitzen baitu.

Eta orain arte alpatu ditugun haur zein gazteek asko ikasi beharko badute, zer esanik ez unibertsitatean dauden ikasleek ere. Azken ikasketak hasi berri dituztenak, edota beste urte batez bertan jarraitzen dutenak gogor saiatu beharko dira, denboraldiak luzea dirudien arren, azkar iristen da bukaerara. Askotan zezenak harrapatzen ditu gaur egungo gazteak ikasketak azterketa aurreko egunerate uzteagatik, beraz, ia aurten ez den horrelakorik gertatzen. Hortarako onena dena egunean eramatea da.

Badakizue hortaz zer egin behar duzuten maila desberdinetan aurkitzen zareten ikasleek. Asko ikasi, eta suerte pixka bat ere eduki, hori ere faktore bat bait da ikasketen munduan. Hemendik suerte ona opa dizuegu hasi berri den ikasturterako.

EMEKI ELKARTEAREN IKASTARO BERRIAK MARTXAN

Emeki Elkarateak urtero bezala ikastaro mordo bat antolatu ditu 1997-1998 denboraldirako. Aukera asko daude, eta beraz, denak banan-bana aipatuko dizkizuegu. Hala eta guztiz ere, aurrera ekin aurretik, esan informazio gehiago eduki nahi baduzue astelehenero hamaiketarik ordu batetara bertara hurbil zaitezketela, edota bestela 643402 telefonora deitu.

Astearen lehen egunean, ikastaroak goizeko 9'30-tan hasiko dira. Lehen bo ordutan frantseseko klaseak emango dira. Ordu berean ere aretoko dantzak ere emango dira. Goizeko hamaikak eta ordu bata bitartean boliloak egiteko aukera izango da. Arratsalde partean, botestatik zazpitarra marrazkigintza eta psikologia jasotzeko aukera izango ditu bertaratzeko aukera duten guztiek.

Asteartean, zortzi t'erdietan euskarako klaseak hasiko dira ordu betez. Hamar t'erdietan informatika emango da bi orduko iraupenarekin. Arratsaldean ordea, ekintza gehiago egongo dira, hiru t'erdia eta zazpiak bitartean Yoga, lagarterana, haurren

informatika eta autoestimako klaseak emango bait dira.

Asteazkenera helduta, goizeko bederatziatan informatikako klaseak hasiko dira bi orduz. Hurrengo bi ordutan esku lanen garaia iritsiko da. Arratsaldeko lauretatik zortziretara esku lanek jarraituko dute, bi ordutako bi txandetan antolatuta. Amaitzeko, iluntzeko zortzi t'erdietan ordu beteko Yogako klasea egongo da.

Ostegunean aldiz, aurretik aipatutako informatika, Yoga eta boliloez aparte, lantzeria sartzen da arlo berri bezala. Arratsaldeko lauretatik zortziretara izango da, bi ordutako bi txandez osatuta hau ere

Asteko azken lan egunean, klaseak goizeko zortzi t'erdietan hasiko da euskerako klaseekin. Ia ordu berean, informatika ingeles eta aretoko dantzak egongo dira. Arratsalde aldean, lauretatik zortzitarra korte-ko klaseak emango dira.

Beraz aurten ez dago inongo aitzakiarik ezer ez egiteko. Asteazken zehar ikastaro asko antolatu dituzte Emeki Elkartekoez, beraz, nahi duenak apuntatzea besterik ez du, on egingo bait dio.

AMERIKETAKO EUSKAL ARTZAI EI BURUZ

XX mende honetan gertatu den migrazio mugimendurik handienetakoa bat dugu euskal artzaiek egin dutena urteetan zehar itsaso zabala gurutzatuz. Nahiz eta Hondarribitik bertara alde egin zuten gizonen adibideak oso urriak izan, interesgarria iruditzen zaigu bere bizitzari aldaketa hain handia ematea erabaki zuten gizon handi hauei buruz zerbait kontatzea, pasadizo moduan bada ere.

Nafarroako artzaiak gehienbat Mississippi, Wyoming eta Colorado-ko estatuetara iritsi ziren gehienbat. Pazifiko aldera ematen duten estadutan emigrazioa banatuta ageri zen oso. Arizonan, nafartar, bizkaitar eta iparraldeko baserritarrek zeuden, eta Californian ostera, iparraldekoak ziren nagusi. Hala eta guztiz ere, euskaldun gehien iritsi zen lurraldea Idaho izan zen. Hau datu modura adierazteko, zera esan daiteke: 70 hamarkadetan, aipatu berri den estatu honetan 150 mila euskaldun jatorria zuten gizon emakume aurki zitezkeen. Hau gutxi balitz, Johnson presidentearen mandatupean, 1966-1970 urteetan, Idaho-ko estatuko gobernadorea bizkaitar jatorrikoa zen, eta Zenarruza zeukan abizena, eta euskeraz emititzen zen irrati programa bat ere existitzen zen.

Baina Estatu Batuetara joatea ez zen batere lan erreza garai haietan. Ez da

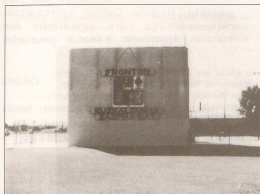
batere erraza ere 200 urtera iristear gauden egun hauetan ere. Hiru urtetarako kontratuak egiten ziren gestoria baten bidez. Soldatak hileko 200 dolarren inguruan ibiltzen ziren, zifra hau 300-era iristen zelarik azken urtera iristerakoan. 200 dolar horiek, gaur egungo 28.000 pezeta izango liriteke. Bidaia oso neketsuak izan ohi ziren, eta bertaratu ziren lehen artzaiek lan ugari egin behar izaten zuten haseran lehen soldata lortzeko, eta gero aurrera ekin ahal izateko. Hauek egin behar izan zuten lanik handiena, zeren gerora iritsi zirenk gutxienez bazeukaten non aurkitu euskal jenderik, eta nora jo laguntzarik behar izan ezkeero.

Lan honetan zeresan berezia izan zuten Bidasoa eta Baztango bailaretan bizi ziren artzainek. Hain ezagunak diren Bortziriek heuren seme asko ikusi zituzten mundu berri baten bila iriten: Lesaka, Bera, Igantzi, Arantza eta Etxalar. Bost herri hauek izan dira artzai gehien "exportatu" zituztenak, baina bada ere Irundar bat edo beste ere abentura zaleen artean ere, hala nola Javier Bereau Berroa, zeina 17 urterekin California aldera joan baitzen diru apur bat irabazi gogoz. Artzai izateaz gain, beste lan ugari egin zituen aurrera ekin ahal izateko, eta berari buruzko azken berriek diotenez, Montreal-en bizi da bere emazte eta bi alabekin, gaur egun 55 urte izango dituelarik.

Hala ere, abentura honi ekin zioten lehen artzaiak nafartarrak direla ziurtzat jo daitekeen gauza bat da. Sunbilla-ko Mikel Jorajuria Marizkurrena eta Xilbestre Marizkurrena dira Ameriketara iritsi ziren lehen euskaldunak. Bi familia hauek bere senide asko bidali zituzten Estatu Batuetara artzai moduan, baina badaude beste abizen batzuk ere ezagunak egin direnak artzainen munduan itsasoa gurutzatu izanagatik: Zelaieta, Yanci, Elizondo, Irigoien, Vertiz, Iriarte, Anzisar... Ez dago hauetako gizonen batekin hitzegitea baina gauza hoberik berauek bizi izan dutena hurbiletik ezagutzeko.

BAR - RESTAURANTE

ZORIONAK!!

San Pedro kalea, 22 - Tel.: 64 56 11
HONDARRIBIA

JON ALZAGA

URDAI-AZPIKOAK
HESTEKIAK
GAZTAK
FOIES
EDARIAK

San Pedro Kalea, 25 • Tel.: 64 44 70
HONDARRIBIA

JAVIER

OPTIKO

DIPLOMADO EN ÓPTICA Y OPTOMETRÍA
MASTER EN OPTOMETRÍA CLÍNICA
LENTES DE CONTACTO

SAN PEDRO, 6
TEL Y FAX 943 64 37 75
20280 HONDARRIBIA

OTXOA

JANARIDENDA

BARAZKI, FRUTA ETA
HORRELAKOETAN
AUKERA HANDIA

San Pedro, 43
Telf.: 64 16 84

HONDARRIBIAKO NESKAK, BERRIRO ERE GAILURRERA SO

ondarribia Basket Elkartea, beste urte batez, herriko eta inguruko hainbat eta hainbat neska jarriko ditu baloitzoa saskitik sartuarazi nahian. Talde federatuak soilik kontutan hartuta, senior mailako ekipa bat, juniorreko beste bat eta kadete mailako beste bi izango ditu 97-98 denboraldian Nieves Alzak zuzentzen duen klubak. Baina huez gain, ehundaka neskatxek eskola kirolean ere parte hartuko dute.

Dudarik gabe, Hondarribia Basket Elkartea duen talderik sendoena seniorra da. Izan ere, Lehen Mailan arituko da laugarren urtez, hirugarrena jarraian. Kontuan izan behar da kategoria hau estatuko bigarrena dela, erdi-elitekoa. Hala eta guztiz ere, Hondarribiako neskek ez dira profesionalak, maila berdinean aurkitzen dituzten beste talde batzuetako jokalarien antzera.

Aurtengo denboraldirako sailkapenean, progresio aritmetikoa nahiko lukete Begoña Callejo eta bere neskek. Izan ere, duela bi denboraldi hirugarren postua eskuratu zuten eta, azkenekoan aldi iz

txapeldunordetza lortu zuten. Bigarren postua hari esker, Kataluniako txapeldunarekin kanporaketa bat jokatu ahal izan zuten, Espainiako zortzi talde oberenen artean sartzeko. Lehen partidua Jostaldi zaharrean jokatu zen eta bertan bildu ziren 1.000 ikusle sutsuen laguntzaz, hondarribiarrek garaipena lortu zuten. Tamalez, Seu d'Urgellen ezin izan zuten kanporaketa gailditu, baina

Hondarribiaren izena ohore osoz zabaldu zuten Lleidako hiri polit hartan eta, era berean, argi geratu zen Hondarribia Basket Elkartea estatuko elitean sartu zela.

Aurtengo denboraldirako ilusio berrituak darakuste hondarribiarrek. Azken bi urtetan bezala euskal talderik onena direla frogatu nahi dute, bai eta joan den urteko kanporaketa berdinerari iritsi (horretarako ezinbestekoa da bi lehenengoen artean sailkatzea) eta hura gailditu. Begoña Callejo entrenatzaile ospetsuak eta bere laguntzaile den Izaskun Bollainek honako jokariak izango dituzte bere aginduetara:

Baseak: Pili Domingo, Oihana Valladares eta Maria Lluc.

Hegalekoak: Ainhoa Ibarburu, Amaia Sein eta Maria Mendibe.

Pibotak: Lierni Azkue, Eli Sorondo eta Ainara Hazen.

Bestalde, junior taldeko Amaia Gómez, Gentzane Arruabarrena, Alaitz Telleria eta Dorleta Pérez-ek aurrenboraldi osoa talde nagusiarekin egin dute.

Joan den denboraldiko talde berdina

aurkituko dituzte hondarribiarrek beraien bidean, Ekialdeko Konferentziaren Lehenengo Azpitaldea izen guztiz arraroa duen multzoan. Bertan hamalau talde daude, Aragoakoak, Errioxakoak eta Euskal Herrikoak.

Bazkide eta diru iturrien bila

Ikusten denez, kirol egoera ezin hobea da, baina ez ordea egoera ekonomikoa. Estatu mailako elitean ibiltzeak aurrekontu haundia eskatzen du. Hori betetzeko, alde batetik Diputazioa eta Udaletxearen laguntzak daude. Eta bestetik, bazkideena eta publizitatearena. Hondarribia Basket Elkartek bazkide berriak lortzeko kanpaina jarri du martxan. Herritarren laguntza beti izan da aipagarria, baina elkarteko agintariek zera nahiko lukete: Hondartza polikiroldegi berria Jostaldi zaharra bezain betea ikustea, herritarren laguntza animikoa ezinbestekoa ikusten bait dute. Bazkide egiteko bi era daude: bazkide indibiduala edota laguntzailea. Azken hauek komertzioak lirateke.

Bestalde beti ere zaila izaten da publizitatea lortzea. Ez merkataritxikiek eskeintzen dituzten diru laguntza txiki bezain baliotsuak baizik eta babeslea lortzea. "Abizen" bat edukitzea guztiz lagungarria izango litzateke hondarribitarrentzat. Iraila erdialdean Hondarribia Basket Ekarte Diputazioak bultzatuko Prodegui planean (Pro deporte guipuzcoano) sartu zen. Hitz gutxitan honek zera esan nahi du: kirol taldeei laguntzen dieten enpresa edo partikularren dirulaguntzaren ia %50eko kopurua berreskuratuko dutela. Ea norbait animatzen den.

IÑIGO ARISTIZABAL

ZERIA

RESTAURANTE

C/ SAN PEDRO, 23

TEL.: 64 27 80 • HONDARRIBIA

Miryam

**CENTRO DE
Estudios
Informaticos**

**GRAN EXPERIENCIA
en Cursos**

PERSONALIZADOS

☎ 64.53.52

C/ LAPURDI, 8-1º Izq. - PUNTALEGUI
HONDARRIBIA

BIDASOA, MARTIN

HIRIBARRENEN POEMAN

artin Hiribarren Azkaindarrak 1853an argitaratu zuen *Eskaldunac* zeritzan poema eta lan horren 94-95 orrialdetan dator Bidasoa. Merezí du lerro hauetan berrargitaratzea, zeren harentzat ere, guretariko askorentzat bezala, bertakoen gogoz kontra sortu baitzen Bidasoa muga J. Mariana eta E. Garibai historiagileek hala uste bazuten ere. Horregatik, harentzat, hemengo kontrabandoa anai arteko merkataritza baizik ez zen. Oraingo grafiatik hain urrun ez bazebilen ere, gaurkotuaz jartzen dut; baina gainerakoan berberak idatzi zuen bezala. Hara hemen:

BIDASOA

Bidasoa Beratik doha itsasorat,
Franzia eskuin utziz iguzki alderat.
Sinetsi behar bada alta Marlana,
Ur hori izan behar bi erresumena.
Badakit Garibaik zer duen erazi;
Adimendua behar ametsentzat nausi:
Ez dute Espainolak Bidasoa bere,
Eta ez leku hori nahi behar ere:
Ageri du erdian irla aipatua,
Aski errege handiz mugarri hartua.
Itsasotik arraina heldu da murrura,
Guziei da biltzea zeln geiagoka.
Sarentzat direnean tokiak xuhurrik,
Hedatu behar dire elkar aditurik.
Aski pipira bada muga inguruan,
Beldurrez behaztapa gardak ilunbetan,
Eman gabe auzoak elkarrí harrika:
Bertzelako behar da Eskaldun fereka.
Egin bezate orok lainoki arrantza,
Guti balio luke eginik azantza:
Paris eta Madrilek egorriren jaunak,
Klikatzeko astiroz gizendu arrainak.

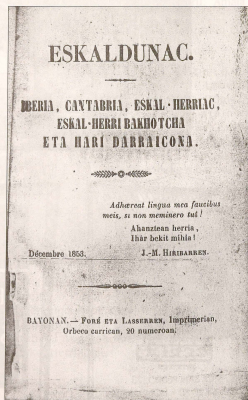

Dohatsuago dire, Biriatu zolan,
Egin dezaketenak ixilik bere lan.
Izokin ala xarbo, zer nahi badute,
Azukre ala kafe han sortzen zaiote;
Kontrabanda ederrik badoha gainetik;
Ez dire urrats oro izokinen gatik.

M. Hiribarren 1810ean sortua zen, 23 urte

zituelarik ordenatu zen apez eta Bardoz-en bikario izana, 1865ean Baionako katedralean ohorezko Kalonje izendatu zuten. *Eskaldunac* etzuen bere idazlan bakarra, urte berean argitaratu bait duen *Montevideo-ko berriak* zeritzan liburuxka eta 1858an *Eskaraz egia* deituko zuen apologia. Nahiko gazte hil zen, 1866ean.

Juan San Martin

GAZTE INFORMAZIO BULEGOAN AURKI DEZAKEZU...

GAZTE EKIPAMENDUAK

ipuzkoako Foru Aldundiak argitaratu duen liburuxka dakargu ale hontan. Gida baino azterketa sakona da, eta bertan gazteriarri zuzendutako ekipamendu soziokulturalek duten garrantzia ikertzen da. Gaztetxe, gazteleku eta kultur etxeek gure lurraldean izan duten hedapenak gazteen sozializazioa eta partaidetza bultzatu dute. Etorkizunean eraiki daitezken zentruakherri eta gazteen beharrei egokituak izateko pautak asko gomendatzen dira "Gipuzkoako gazteentzako ekipamendu plangintzarakojarraibideak" liburuan.

BEHARTSUEN ALDE

ehin baino gehiagotan ekarri dugu orri honetara bolondres lana. Oraingoak **Alde** erakundeak eskatu eta eskaintzen duena jakinarazi nahi dizuegu. 144 elkarte, GKE eta fundazioek bidalitako informazioa jasotzen du Bilboko bere egoitzan, horrela musutruk lan egin nahi duten gazteei aukera dexeente eskaintzen dielarik. Orain arte, berrehun gaztetik gora jarri dira harremanetan elkarte desberdinekin. Gainera, bulegoan aurki dezakezuen aldizkari interesgarria argitaratzen dute.

ZINE ETA BIDEO GAZTEA

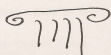

onekin Irunen antolatu den lehiaketa baten berri eman nahi dizuegu. Bertan, 1962 eta 1979 bitartean jaitako zinegileek hartu ahal izango dute parte. Aurkezten denak bi obra aurkeztu beharko ditu, bakoitza 20 minututakoa, edozein hizkuntzatan aurkeztuak gainera. Izenemate orriak existitzen dira, baina informazio gehiago eduki nahi bada, Irungo Udalera jo beharko da. Gazte Informazio Bulegora hain zuzen ere, Foruen Karrikan kokatzen dena. Telefonoa 630115 da, hara joaterik ez baduzu.

AISIALDIRAKO HEZITZAILEAK

rtxintxak Elkartek antolatuta zenbait ikastaro antolatu dira nahi duen edonorentzako. Begirale, zuzendari, sexuari buruzko informazio gehiago edukitzeko aukera, abentura grina duen edonorrentzat aukerak, ludoteka, gazte lekuak, euskara suspertzailak... Eskatzen den baldintza nagusia 18 urte edukitzea da, eta zenbait kasutan 21 ere. Aktibitate bateab monitore titulua edukitzea eskatzea ere oso posible da. Dena den, informazio gehiago nahi izanez gero, Urtxintxa eskolara deitu, 427927 telefonora, Donostiako Alde Zaharrean.

TXAPITEL
GALERIA ARTE ARETOA

HONDARRIBIAN BISITA EZAZU **TXAPITEL ARTE ARETOA:**
ARGIZARIAK, GRABATUAK, COLLAGE-AK, MARGOAK,
ESKULTURAK, E.A....

NAGUSIA, 3 - 20280 HONDARRIBIA - GIPUZKOA - TEL/FAX 943 - 645950

URTEROKO ARRAKASTA ERREPIKATU DA AURTEN ERE LEZON

1997ko Ikastolen eguna urriaren 5ean ospatu zen Lezo eta Pasaiaren artean. Eguraldi ona lagun, sekulako jende pila bildu zen Lezon, Pasaiari, Jaizkibeleko maldetan... euskarari nolabaiteko bultzada bat emateko asmoz. Antolatuta zeuden ekintza guztiak uste bezain ongi atera ziren, eta urtetik urtera kilometroak arrakasta handiagoan bihurtzen ari dira.

Urriaren bosteko eguna oso eguzkitsua jaio zen. Goizeko bederatzi t'erdietan ireki zen zirkuitoa eta ordurako euskaltzale asko bildu zen Lezon. Hala eta guztiz ere, bertan bildu zen jendeak kexa batzuk izan zituen zirkuito horri buruz, bere zati batzuetan nahiko gogorra bait zen. Jaizkibel mendiko malda batzuk igotzea ezinbestekoa zen, eta zegoen tenperatura izugarria kontutan hartuta oso gogorrean bihurtu zen lan hau. Gainera, kontutan hartu behar da guraso asko bere haur txiki edota jaio berriekin hurbiltzen dela bertara, eta hauei oso zaila egiten zaie ere horrelako maldei ekitea.

Zirkuitoaren gorabeherak alde batera utzita, urteroko arrakasta eta alaitasuna bizi izan zen aurtengo jaialdian ere. Antolatuta zeuden ekitaldiek jendetza handia bildu zuten area desberdinetan. Aipamen berezia merezi dute alor honetan arratsalde partean ospatzen diren kontzertuek, non ehundaka eta milak gazte biltzen diren. Aurtengo kasuan, udako garaile izan diren Alaitz eta Maider saiatu ziren bere trikitixen doinuak eragiten. Bien bitartean, beste area batean Egan talde klasikoa ere aritu zen hain ezagunak dituzten kantuak jotzen.

Eguzkia gordetzen ari zen heinean, jaiari amaiera ematen hasi zitzaion, eta antolatzailleek bere poztasuna erakusten zuten, uste baina jende gehiago bildu bait zen. 1998 urterako Tolosa izango da Lezo-Pasaiak utzitako kargua hartuko duena, eta ez dute batere erraza izango aurtengoa bezain arrakastatsua ekitaldi bat antolatzea.

BATEK DAKI NON DAGOEN ETA ZER ZEN

zken bi aleetako irabazleak zeintzuk diren aditzera ematea da egin behar dugun lehen lana. Jakingo duzuen moduan, jaietako alean garaile bakar baten izena eman genuen soilik, arazo batzuk zirela medio. 81 aleko irudiarentzat ez dago asmatzailerik, irakurle gehienek Lonjan zegoen Karabineroen etxea zela jartzen bait zuten. Ez da horrela, eta nahiz eta asko aldatu den, etxe hori Kai-Alde gozotegiaren atzekaldea da, Zuloaga Kalera ematen duena hain zuzen ere, Zuek bertan konprobatu dezakezue bertara hurbilduz. 82 aleko lehiaketak ordea badauka irabazlerik, Juantxo Barrio konkretuki. Berak ongi jartzen duenez, irudian agertzen direnak Don Pedro, Don Luis, Don Joaquín, Iguñiz, Iridoy, Sorondo eta Vesga dira.

Ale honetan galdetzen duguna etxe eder hau non dagoen da, eta baita ere garai batean zeukan izena zein zen, gaur egun beste funtzio batetarako erabiltzen bait da berau. Tokia aski ezaguna da, beraz nahiko lan erraza daukazue, eta beldurrik gabe idatzi, afari eder bat zoketatzen bait da Beko-Errota jatetxean. Horretarako gutun bat idatzi beharko duzute erantzun zuzenarekin Udal Euskara Zerbitzura urriaren 15a aurretik. Beraz, molestia apur bat hartu, galdetu dakien edonori etxe honen lehengo izena nola zen eta idatziguzue beldurrik gabe.

Karmele
Jantzi Konponketa

Arreglos en prendas de:
Cuero • Ante • Punto • Tela

REFORMAS • ADAPTACIONES

Juan Laborda, 2 bajo
20280 Hondarribia
Alde Zaharra

NOR, NOIZ, NON ETA ZERTAN?

Ilabete hontan azaltzen dugun argazkiak ere badauka bere historia. Bertan agertzen direnek erabiltzen dituzten erropak ikusita aspaldikoa dela ikus dezakegu, eta horrek ematen dio oraindik daukan baina xarma handiagoa.

Irudi hau Jesus Mari Zubeldiak bidali digu Ziburu-ko bere etxetik, gutun eder batekin osatuta. Benetan da argazki ederra, eta eskerrak ematen dizkiogu Jesus Mari-ri berak erakutsitako "ausardia"-gatik. Etxean dituzuen argazki eder eta historiadunak bidaltzea ez da batere ideia txarra, eta hemendik bultzatzen zaituztegu aurrera ekitera, nahi izan ezker noski.

Irudi hau 1935ekoa da, Puntal-eko futbol zelaian ateratakoa da. Bertan agertzen diren batzuk oso ezagunak izango dira irakurle batzuentzat. Ezkerretik eskubira ikus daitezke Lorenzo, Zupi, Etxenike, Jose Lecuona, Pepito Ardaiz, Custodio Martinez, Blanco, Pedrotxo Goikoetxea eta Pezón. Belauniko daudenak ordea, Paco Iriberrí, Jesus Mari Zubeldia, Julian Goikoetxea, Senen Aseginolaza eta Marin agertzen dira.

Beraz, argazkia begiratzen hartu zuen denbora, eta hurrengo alean gazteagotxoentzat den irudi bat agertzen saiatuko gara.

URRIAREN 1ETIK 31ERA

CAPRICORNIO: Euli asko dituzu buruan, eta horrek ez dizu onik egingo, beraz badakizu zer egin, burua garbitu, hortarako komentu batetara joan behar baduzu ere. Ideiak garbi eduki behar dira, eta ez popurri bat eginda.

AQUARIUS: Ezkondu behar bazara zorionak, eta ez baduzu elizatik edota epaitegitik igaro behar zorionak ere, zeren jende asko dibortziazten da azken aldi hontan. Segi zure bikotearekin, daukazu onena da eta.

PISCIS: Uda amaitu da, eta nahiko parranda egin dituzu, beraz orain ikasketetan murgildu eta amaitu dira larunbatetan atera eta igande goizetan itzultzea etxera. Gurasoak lasaiago egongo dira horrela.

ARIES: Itxura fisikoa apur bat zaintzea hobe izango zenuke, zeren tamalgarria da zu bezalako pertsona bat horrelako galtza zatar horiekin ibiltzea. Amari esan eta galtza berriak erosi, mesedez.

TAURUS: Irailean oporretan egon bazera, orain lanera bueltatzeko ordua iritsi da. Beraz alde batera utzi Caribe-ko hondartzak, eta bertako emakume edota gizonak ere, hemengoak ez direla haiek baina gutxiago.

GEMINIS: Desiratzen egongo zara ia arrantzaren denboraldia noiz bukatuko den, etxean lasai lo egiteko aukera noiz iritsiko den zain egongo bait zara. Lasai, zeren laister iritsiko da. Bitartean lanean segi, eta aupa ekipo!

CANCER: Daukazu zoritxarra alde batera utzi behar duzu, eta hortarako utzi Primitiva alde batera, oso zaila bait da. Futboleko kiniela egin, eta begiratu gabe gainera, horrela errazagoa bait da.

LEO: Zer moduz dihoakizu hilabetea? Ez etsi, zeren egunak oso azkar pasatzen dira antoiaketa onak egiten dituenarentzat. Polikiroldegira joan eta kirola egin, ez bait zaizu gaizki etorriko zure osasunarentzat.

VIRGO: Orain senargaia aurkitu duzula, bazen garaia portzierto, zure bizitzak aldaketa bat emango du. Hala ere ez ezazu hestutu, zeren aspertu daiteke askatasunik ez badu, gizonetakoak horrelakoak bait dira.

LIBRA: Urte bat daramazula oporrik hartu gabe? Ba zer egingo diogu, dirua irabazi behar da aurrera ekiteko bizitza hontan. Noizbait izango dituzu, eta orduan beste guztia farre egingo duzu.

SCORPIO: Lagunak alde batera utzi, eta kasu gehiago egin behar diozu zure neskari, ez utzi alde batera, noizbait damutuko zera eta. Kirola ez utzi alde batera ere, nolana hiko tripa botatzen ari bait zera.

SAGITARIO: Eskola garaia hasi dira, eta triste zaude. Ikasle garaia oso ederrak dira azterketa garaitan ez zauden bitartean, beraz aprobetxatu eta lasai ibili, otsaila oso urruti bait dago oraindik.

**eukeni
optika**

- * BEGIEI AZTERKETA
- * KONTAKTUZKO LENTEAK
- * BEGIEI ENTRENAMENDUA
- * GRADUAZIOA, KONTROLA ETA BERRIKUSKETA
- * PRESIO INTRAOKULARREN AZTERKETA

SAN PEDRO, 57 - TEL.: 64 38 05

**Txingudi
AUTOESKOLA**

Matxin de Arzu, 10 bajo.
Tel.: 64 56 01
20280 HONDARRIBIA

Ongi etorri euskarara!

Ongi etorri Hondarribiko Udal Euskaltegira!

Bienvenido al euskera!

Bienvenido al Udal Euskaltegi de Hondarribia!

1997-98 IKASTURTEKO EUSKARA IKASTAROAK

Eskaintza: EUSKALDUNTZE, ALFABETATZE, EGA, IRALE eta IVAP maila guztiak • **Erritmoak:** 2 ordu egunero (Irailetik Ekainerarteko iraupenarekin) • **Ordutegiak:** 09.00-11.00 / 15.00-17.00 / 19.00-21.00 • Ikastxi metodo informatikoaren laguntza • 16 urtez gora-koentzat • **Bulegoko ordutegia:** Goizez: 09.00-13.00 / Arratsaldez: 16.00-18.00 • **Matrikulaldia:** irailaren 1etik 18ra arte

HONDARRIBIKO UDAL EUSKALTEGIA

Biteri Kalea, (Alondegia, 2.a) • HONDARRIBIA • Tel.: 64 12 16

Jaiotzak: ABUZZTUA

5ean: ASIER Berrotaran Santos Gurasoak:
Adolfo eta Mª Angeles

7an: JULEN Lazkanotegi Ramos Gurasoak:
Julian eta M^a del Mar

10ean: ITSASNE Duinat Berrotaran
Gurasoak: Jose Ignacio eta M^a
Adelaida

11an: ZUHATZ Amador Zapatero
Gurasoak: Jose Luis eta Mª Aranzazu

13an: ADUR Zubizarreta Odriozola
Gurasoak: Juan Mari eta Mª Nieves

13an: ANDER Lasalde Giral
Gurasoak: Iñaki eta Mª Angeles

16an: IKER De la Linde Garcia
Gurasoak: Iñaki eta Yolanda

16an: NEREA Burgete Sagarzazu
Gurasoak: Santiago eta Margarita

17an: ESTITXU Ormaetxea Igarzabal
Gurasoak: Francisco Javier eta
Beatriz

18an: MARIA Zalakain Ceba
Gurasoak: Jose Manuel eta Rosa
Maria

25ean: MAIALEN Lizeaga Ferreira Gurasoak:
Luis Antonio eta Mª Mercedes

29an: AINHOA Elduaien Vila
Gurasoak: Jose Manuel eta Julia

Ezkontzak: ABUZZTUA

2an: Carlos Martinez de Lizarrondo,
Iruñearra eta Marina Malvido Goñi,
Hondarribikoa

2an: Francisco Garcia Ruperez,
Oretakoa eta Mª Concepcion
Zubillaga Alvarez, Hondarribikoa

2an: Antonio Mediero Rodriguez,
Hondarribikoa eta Itziar Munduate
Aldalur, Iruñgoa

9an: Javier Simon Garcia, Madrilgoa eta M^a
Teresa Zubillaga Siguero,
Hondarribikoa

15ean: Luis Mari Irastorza Larburu, Iruñgoa
eta Miren Alfonso Arregi,
Hondarribikoa

16an: Jose Martin Carrillo Tumas,
Hondarribikoa eta Miren Fagoaga
Telletxea, Iruñgoa

29an: Ignacio Peña Mateo, Hondarribikoa
eta Eva Ibañez Erkizia, Hondarribikoa

30ean: Jose Alkiza Aduriz, Donostikoa eta
Cristina Errazkin Arrazau,
Hondarribikoa

Heriotzak: ABUZZTUA

9an: Julia Arrambide Etxeberria, 87
urtekoa San Pedro Kalea

11an: Urko Erauskin Ormazabal, 19
urtekoa Eguzki-Lore

13an: Tomas Del Rio Lamo, 91 urtekoa
Foru Kalea, Alde-Kai etxea

15ean: Maria Muñoz Ugartemendia, 82
urtekoa Arrantzale Auzoa

15ean: Nemesio Llorente Vega, 83 urtekoa
Santiago Kalea

15ean: Olegario Hernández Iglesias, 63
urtekoa Moulane Mitxelena

17an: Eduardo Alkain Berra, 75 urtekoa

20an: Domingo Solaegi Paguegi, 80 urtekoa
Harresilanda.

Kultura banatzen dugu.

Gozamena banatzen dugu.

Alaitasuna banatzen dugu.

Osasuna banatzen dugu.

Ilusioa banatzen dugu.

Etorkizuna banatzen du.

Urte osoan irabaziak banatuz.

kutxa

gipuzkoa donostia kutxa
caja gipuzkoa san sebastián

Dirua, pertsonen zerbitzura